

Brev från och till medlemmar av familjen Gjörwell, växlade åren 1780-1811 E...

Gjörwell, Carl Christoffer,

HS Ep. G 12:1

National Library
of Sweden

B. R. E. F. ifrån Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörrwell till Fru Gustava
Eleonora Lindahl; dat. Stockholm, Söndagen, den 22 Jan. 1792.

De. Dötter,

Innehåll:

1) Omfändelig beskrifning om mit Cabinet och min sigt-färlighet uti
dessa. 2) Mine glädje-dagar ingångne. 3) De aldrakäraste Bröderna
Gjörks och Sofrals Dödag. 4) Deras aldrakäraste Klädnings på Naturen.

Min Egen Aldrakärsta Stafva!

Äter et skönt, gladt och godt Dref ifrån Din Hand, som jag fick med
Sista Sofs jämte dylika til Calle och Louise. Hord Du är fört, som så mycket
håller af Dine Stockholms-boar! Och så vet jag så så angenäma stunder för mig
som när jag får sitta uti mit vackra Cabinet och skriva min Stafva til.
Detta mit lyckfäliga Rum har jag lofwat beskriva för Dig, på det Du må
sjelf kunna döma, om det icke är en sigt-färlighet. Doring för mit både öga och
hjerter. Se här då några drag af denna min. Portrait, midt uti det lulliga Stockholm.
Utur Salen går man genom et smalt Rum, uti hvilket Secker, Seckau siter
och förarbetar uti mina yrken, för at komma in uti et större, men som är
något mörkt, såsom ägandes blott et Fönster, med en mycket ofkydig vis är vis
af en barnslät mur, och aldeles dragfritt. Där står den stora och breda gröna
Sofhan, som i anseende til sin symlighet är at anse för min Sångkamare
om natten och dechore-ställe om dagen. Över densamma siter Baronmunt
rejonhusföru emellan Cancellie-Rådet Lagerbring och Hof Rådet Warmholtz
jag menar at han siter således intet illa... Mit Slufvud beskyddas af
Söta Mors Portrait, och framföre mina fötter fer jag Sal. Major Ehrenspares,
efter hvilken af mig så hjertligen älskade. Vän. Du rätt så mycket bär
det mig så kärva Namnet Gustava, som efter alla vår. Nådige Hene och Konung.
Midt på väggen vid ingången står stora gula Pappers-skåpet på en djup
Manuscript-hylla med Gardiner före, och midt före min Sofha har Söta Mor varit
så god och hängt Pendulen, som bevar. nu går igen, på det Gubben
må veta huru tiden lider. Utur detta Audientie rum, hvar det besökande
Publicum emottages, träder man in, om mig så behagar, uti det skelliga,
uti mit för mig sjelf så högtidliga Rum. Det är något större, och har
2 Fönster, med fri utsigte öfver Tak och Skid ut den vida och blida
Himmelen. Midt för Döran lyser, kan Du väl förstå, det röda Glas-skåpet
med den så afundvärda Inscriptionen: Collectio Gjörrwelliana, och de ända
förangeligare röda Saffrans-bandern, som beklada mina dyrbaraste B. D. B.
Ämne sidos från de begge gula Glas-skåpen, som åter innehålla alla de
slaglärda Nerk jag antingen sjelf framfodt eller hufvit framfoda; och
tänk, at de knapt få rum uti dessa begge Skåpen. Alla dessa minna
Barn af begge Sido-linierna har jag ock haft den faderlige omsorgen
at beklada uti den guldmidde uniformen, så at de lysa åtminstone
utanyå. Nu går älsfä min fluteliga fjundiga Begärelse Därlän,
hur jag onå kunna präglä dessa så aldrakäraste vackra Banden
ifrån

Gjörrwelliana

B. R. E. F.

ifrån Undergång efter min Död; hvad jag fluderar på et Gåfvobref till Herrniserande
af så dyrbara Skatten. Å ömse sidor om de begge Skåpen hänga skrifna Papper: den
ena et Brev ifrån Konungen, som tolkar hans ädelmodiga Hjerta, och den andra
den samlingorike Verfen af Baron Silas öfver Dugakurlens Öde: hvilka begge
hjärtfyrkande Reciter flöta inflyta uti det Brev, hvormed jag vid tillfälle skal be-
läsa Guds Ordet, då jag kommer at beskrifva det nu mera pränytt födda
Lysnings- och Sällskaps Saliga Bibliothek.

Nu vände vi oss förden skulle mot Dörren tillbaka, och då bejmnade högra Väggen
seklädd med 2:ne ganska prymda Bokhyllor, för at öfva vid Smitharens Örnöme,
på hvilka jämväl stå mina egna äldra käraste Böcker, nämligen, utom de af mig
föret kände Andagts Bäckerna, samt de nödvändigaste Handböckerne i min Vetenskap,
öfren atskillige världfuge Scribenter, såsom Bayle med sine Följeflagare, Chauvenie,
och Marchand, Poireau, Young, Kirshfeld, Bartholinus, Brachardus, Herodote af Cariche,
Horatius af Juvier och Wieland, les Georgiques par de Lisle, Clements Bibliothèques,
Mochimus Olyvudsjöna, et Brev af Besoröder ut, Marchand och Marcier om Boktryckets
Uphof, med flere: allt Böcker, uti hvilka jag nu för tiden hållt läsa. Midt emellan dessa
Bokhyllor eller så kallade Respositorier har min af Professor Kraft målade Physiognomie
den äran at sitta: under detta Portrait sitter åter en stor Estampe, som visar Ensigten
af nya Bibliothekets Salen i St. Genevieves Kloster uti Paris: - på det som jag nu åtminstone
veta huru et stort Bibliothek bör se ut, efter jag ända näppeligen läser synna en dylik
ögonfågna i Sverige. - samt åter därunder en för detta Bibliothecarius uti nyss.
Parisiska Bibliothek, Hr. Abbé Marcier, en stor Bokkännare, en slug Jesuit, och som nu
skrifver sig efter det Kloster i Saigon, hvaröfver han regerar, Abbé de St Léger i
sitt före at denna Skärighet står mit frästa Skrifbord, hvarvid jag nu sitter in-
Person och skrifvar detta Brev. Emellan nedra Bokhyllan och Kakelugnen har jag
upfat det kara Samille-stycket, som visar Seta Most och alla de Tre Seta Dannaend
Silhouetter af Sideau, och därunder minsta Johns Silhouette. När jag får den
af min Charles, gör jag mig den glädjen, at sätta dem å ömse sidor om mit Portrait,
för at alltid hafva dessa begge ädla och goda Mämnisföremånen ögon. Emellan Kakel-
ugnen och Dörren sitter den stora gravade Taflan, som föreställer vår Färfare på
Korset efter en Målning af Rubens, och som du torde minnas at jag fick för några
år sedan till fullklapp af lalle. På denna Bild kastar jag ej fallan - dock nej, ty när!
alt för fallan - det är ängstfulle, dels tillbedjande Nickar.

På vänstra sidan ifrån Bokskåpen sitter på Pelaren emellan begge Fönstren min
store och mångårige Nalgjörare, Commerce-Rådet Baron Patrik Nilsson, Portrait,
måladt i skaledes af Prof. Kraft, och därunder Medaillonerne af 2:ne andre mine
Nalgjörare, framl. Landshöfdingen Baron Silas, framl. Kyrkoherden i Clara Doctor
Kauorolf, och begges var så gode Vän, Professor Liden. Under dem står min lilla
Nalvots Bureau, hvilken stod därute på Lastervadden uti Wärmholtziska Rumet,
full af vigtiga Papper. uti det öfra Fönstret sitta Portraits, såsom af Kon. Gustaf I
och Doctor Luther, hvilka begge store Män min Ringhet har at tacka för at min
den i öngertliga delo Funke Friset.

Men nu kommer jag til den äldra skönaste delen af detta Rum som jag kallar
Cabinettet uti Cabinettet, och uti hvilket jag njuter så mycken öfkyldig Vällust
för mina både Simnen och Länflor. Nu skal du föreställa dig, at Dörren går in
at Rumet, som, när jag låter den stå jämt fram på Golvvet, formerar en liten
Sjuktant

Fyrkant med sju Fönster, och sin egen lilla Vagg emellan Fönstret och Dörren.
 På denna Vagg sitter öfverst den sköna Efframpen efter Douichens Safla; le devot
Hermite, hvilken nämntanded frisk luft, står och läser uti sin gubeliga Bok
 utanföre sin ensamma Bergskärra, men störes uti Andagten af 2:ne unga
 Flickor, som råkat gå vilse i denna eljest så rotande Braket, och för at komma
 öfver et vad måste lyfta litet påskjortelen; men hela det tucka landskapet
 är dock det väckande af allt. Därunder har jag sett den profane Ermiten,
 som skal kades intet i njugg med sina Känslor, utan uppenbarligen beserj
 dem uti sina aldrakärafte Herde- och dandskap. Sväden -- Du finner väl
 at jag menar min så älskade Gesner. Hans Husfrud har jag beserj
 uti et af mina föna Brev. Nu har jag stält hans ansigte på, at han ser
 på sin sköna Landgård vid Fürich, Sihlwald kallad, hvilken, jämte en
 Promnade utmed et Vatten i Stoggen vid Sihlwald, veir gode Vän eller Din
 lilla Dror Carl. både aftalenat och colorerat, och därunder åter litta
 Fredriks Hofr. Saflan, som lilla Louis ritat åt mig. Säg nu hjälpsom det
 intet är en den aldrakärafte väcker Vagg, och Du kan aldrig tro, huru
 mycket och huru gerna mit öga förlustar sig at se på allt detta, i synnerhet
 på den så väl belagde Kalmgården, där Gesner lejde och njöt. Naturen:
 ack! jag bor där med, ja jag känner mig föll och lycklig, bara under det
 jag sitter och beskriver detta lycksaliga Hemvist för Viskiten. Vänstkapen
 och Smaken. Dock ej nog härmed. Uppå Fönster karmen, som hänger
 ihop med Väggen, sitter Popelholmen vid Ermenonville, hvar J. J. Rousseau's
 Gräfvård står upprest och där hans älska besökes af Resände, med alla des
 närliga Environé: i och för sig sjeft betraktadt et det skönaste Landskaps-
 stycke; och därunder de Blomblader och äöf, som min gode Vän, Kongl.
 Secreter. Kämpé, där på stället eller vid Gräven plötkat och skickade mig
 per Post från Paris 1783; utgjörandes således en verkelig Flora med sin
 Pastoralis understent. Midt emot, eller på andra Fönster karmen, hänger
 Rousseau i egen Person, hvar han gick sköplig och smager sitta äret på Erme-
 nonville -- som är en Herregård några mil ifrån Paris -- och botanicerande;
 Nu sluteligen uti sjefta Fönstret stå 2:ne stora Monasterkruckor af Engesk
 Portollaine, med sina Gesner förade och uti sina ^{frukt} förade, som jag fat af min
 Charles, och af hvilka jag pläferat uti den ena et såvandel-träd af en den
 schagligaste Skannad för ögat, och uti den andra en stor och skön Leruoje-
 buske, hvilka begge vänter nu midt uti den stränga Vintern grönska och floren.
 Se här, lilla Stafra, skal Du tro at föta där flere gånger omdagen leper och
 njuter, och skulle jag icke vid utanken på så stora Guds Vålgörningar,
 på min goda Husfru, på mina föta barn och Nigar, på min så ofskyldiga
 Vetenskap, Historien, vara lycklig? Jo, jag är det väserligen; och så känner
 hela min hjäl Samningen af de ender, som jag häromdagen läste uti
 Sedolärande Betraktelser på lydande: Örbida Tiden blott;
Så skal och på din lött
Öj Gladje dagar trysta.
 Gud vare oss så rikt! och måst Gud tecker jag Er mina föta barn, härfore. [Nu

*) Profocoll: Secreteraren uti kgl. Krigs Expeditionen, Hr. Jonas Carl Dinnerhielm.

Nu skal Du ook weta, at sedan jag alt mera slutar up med en höj gräl
både i det lärda och olärda, öker jag min lycksalighet vidare med mina
ungdoms lecturer om Landet och Herde-lejruden, om Dygden och Vänfluyen.
Se! hvilken välgörande Bok folk går uti mina Händer! En Läkare i
Hamburg, vid namn Giske, hade 2:ne Söner, de aldragnickaste och dygdigaste,
Göstar på en gång. De heta aldrvit och Otto, samt hafva flugit et Pastoralt
Bulag tilhona, hvilket de beskriwa uti en Bok, kallad: Gemälsde ländlicher
Glückseligkeit; hvilken aldrakraste Bok de också dedilerat Ihrer gytan
Mutter. och längre är ej denna, men ändå så mycket sagande Dedication --
Sötta Soffan uti detta Naturens Gallerie heter också: Die Natur, så skön, skön
at jag läst den redan 2:ne gånger fliff, och en gång i mors för lilla
Louise, då hon besökte oss, och flükar jag den i affskrift afven til lilla
Stafra: wigerligen skal det genomläsande jämwäl lycksaliga Dit Hjerta.
Ser Du, lilla Sötunge, hvad Gagn Du har både för Själ och Hjerta, at du lart
Dig Gyska hos den förtäffliga, den aldrig nos saknade Son Plagemann.
Men ware nu nog för denne gång! Kälfa, kyss och omfamna Din Jönn
på mina wagnar; altid lewer jag

Dejges

aldratiligaste Pappa.

Postscriptum. Gud ware Lof! lilla Charles är åter aldeles frisk. Kan
tänka, han skulle, som nygift man, göra och taga mot Visiter
uti den härliga Burgundiska Frägten; således ej underligt: om en
liden Förtärlning stötte til den lilla öfriga afkyllingen. Archiater
Hallman är också Lif Medicus där i Huset. Lilles Kälfa är efter
wranligheden wäcklande. Söta Mor, som ber hjerteligen kälfa, har ook
spräferat sig til en Rhumes. Gubben alena braverar Kong Sares Spira;
men ej under, ty han går ständigt i sin ludna Morska, gröna Pälfen
och Lappskor.